

Pesta 10/22 decemvre.

Va ești domneec'a. | Redact. : strad'a lui Leopoldu nr. 32.

Nr. 50.

Anulu VIII, — 1872.

Pretiuu pe anu 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

Mod'a presinte a femeiloru.

Erá dóra mai bine, ca in locu de acestu titlu sê fíu scrisu : „O vorba indesiertu“, — pentru cá acestu articlandru are scopulu de a combate mod'a de acuma a femeiloru ; si-apoi a convinge pe femei despre defectele modei, credu cá este a vorbí indesiertu.

Dar nu-mi pasa. Eu voiu spune totu ce am la anima, ca astu-felu sê mi se usioreze cónsciința. Urmá-voru apoi damele svaturile mele séu ba, ast'a e tréb'a loru.

La scrierea acestoru síre m'a indemnatu mai alesu o carte, — ce am cetitu in d'ilele trecute.

Acésta carte e colectiunea opurilor beletristice ale cunoscutului scrítoriu germanu din Americ'a, Carolu Heinzen, aparuta de curendu la Boston.

Spiritualulu scrítoriu germanu in acésta carte intr'unu locu scríe fórte interesantu despre extravagantiile modei femeiesci de acuma. Stilulu lui e cam drasticu, espressionile-i sunt cam aspre, dar adeverulu celoru spuse e necontestabilu.

Dar va fi mai bine, déca voiu lasá sê vorbéca elu insu-si.

Damele si mai alesu domnișórele — d'ice Heinzen — pré se insiéla, déca credu, cá prin toalete stralucite si escentric' atragu simpat'h'a barbatiloru ; asié dara prepadirea de bani si gustulu alarmatoriu sunt de prisosu.

Chiar si pana acuma, barbatii cari cugeta seriosu, au acea credintia despre femei, cá ele jóca in continuu unu balu mascatu.

Toaletele de acuma sunt asié compuse, incátu mai fía-care femeia ar trebui sê se aresteze, de cumva delictetele comise in contra mintii si a gustulu aru apartiené inspectiunii politfiale, ca si cele prin cari se periclita siguritaea publica.

Déca ar atêrná de la mine, eu asiu face iute capetu acestei nebunfi de moda, si inca nu numai prin ajutoriulu politfiei, ci prin procese publice inaintea tribunaleloru, in alu caroru decursu apoi s'ar aduce la cunoscentia publica multe secrete de ale toaleteloru femeiesci.

Mai nainte de tóte asiu chiamá la tribunalu pe acele dame, cari se nisuiescu a diformá capulu loru cátu mai nenaturalu, incarcandu-lu cu totu felulu de particularități superióre, cari apoi forméza o mare bomba de peru.

Acésta bomba, de si n'are puterea d'a esplodá, — dar presupune o impressiune grețioșá.

Si mai aspru asiu tratá pe acele femei, cari credu a se transformá in fiintie frumóse, cárnindu-si corpulu la mijlocu.

Nici odata o cochetaría mai nemodesta si prósta decátu acést'a n'a esistatu.

Déca vomu cercetá tóte institutetele de ne-

buni ale creștinătății, totu-si nu vomu găsi într'insele demne socfi pentru acele caricature ale secolului femeiescu, cari cugeta a deveni interesantu-rapitorie, si mitologicu-romantice, deca — cu mijloculu strinsu la olalta cu maiestria, dinapoi cu o incarcatura ca strutiulu, pe nesce calcâi innalte, cu nesce mani ce anina in josu ca piciorle kengurului — pasiescu pe strade, par' câ aru suferi cumplite doreri de stomacu, si in totu minutulu s'aru teme, câ-si voru sparge nasulu.

A trei'a specia de delictu alu modei femeiesci de acuma, e compunerea rochiilor in form'a de capatîna de curechiu, întorsa cu capulu in josu, — din caus'a câ intocmai ca frunzele brósbei de curechiu, asié si rochiile moderne sunt facute din o multîme de pături.

Câ in realitate din ce stofa e rochi'a? cu greu se pôte scî, câ-ci croitorii de acuma ti-taia la olalta o duzina de stofe diferite, si-apoi aceste le cósá un'a peste alt'a, in câtu omu sê ffi, sê nu-ti ratecésca ochii in acestu labirintu, de care nu s'a mai pomenitu de candu-lumea.

O vorba seriósá!

Pana ce femeile s'au multiamitu a fi obecte de jocu si de lúcsu pentru barbati, — ele au potutu sê ffi numai papusie.

De candu inse si femeile sunt considerate ca ómeni, si ele ca fiintie cu minte pretindu drepturi omenesci: a sositu timpulu, ca dinsele sê-si lapede uniform'a rusînósá, ce o portara in servitutea loru.

Dupa aceste apoi Carolu Heinzen propune urmatóriele conditiuni de reforma in mod'a femeiesca:

- »1) Frumosulu totu-de-una e simplu.
- 2) Escentriculu nici odata nu e frumosu.
- 3) Imbracamintea sê se acomóde corpului, si nu corpulu imbracamintei.
- 4) Lucsulu, in casulu unei averi mari, nu mai atunce sê se ierte, deca e insotitu de soliditate.

Conformu acestoru principie sê se imbrace cult'a generatiune femeiesca a secolului alu noue-spre-diece-le!“

Pan'acî Heinzen, eu din partea mea n'am s'adaugu nimica, decâtu se subsemnu.

Spinu Ghimnescu.

Tierei mele.

Romania, tíera dulce,
Pamentu vechiu de mari eroi,
Luptatóri'a santei cruce,
In vremi grele de nevoi!

Asta-di zaci ingenunchiata,
In robia, d'ai tei ffi,
Ti-i tierin'a 'nstrainata,
La ai Rhinului copfi!

Glori'a si santulu nume
Ce strabunii ti-au lasatu,
Asta-di zacu mórte in lume
Si-alu teu sinu e sangeratu!

Nópte trista, negurósá
S'a lasatu p'alu teu pamentu;
Viteji'a-ti gloriósá
Dórme dusa in mormentu:

Stéu'a ta de libertate
Zace-ascunsa intr'unu noru,
Si catene blastemate
Ti-au 'nlantiuitu alu teu sboru!

Ai tei eroi d'alta data
Aru plange candu te-arú vedé
Astu-felu crudu de 'ngenunchiata,
Romania, tíer'a mea!

Chiar pamentu-ti se jelesce
Sub aratulu muncitoru,
Si, mirandu-se, gândesce
Ce-a facutu alu teu poporu,

D'a cazutu asié urgía
P'alu teu pamentu de eroi,
De zace in iobagía
Cufundatu, vai! in nevoi!

Riuri, codrii-ti plangu de mila,
Romania, tíer'a mea,
Si se mira, cum te 'mpila
Strainismu 'n vatr'a ta!

Tíera mandra si frumósá,
Te descépta din mormentu,
Si te-aventa gloriósá
Catra ceriu de la pamentu!

Fâ ca lumea sê privésca
Cu mirare l'ai tei ffi,
Cum se 'naltia sê gasésca
Vremuri mari de vitejfi!

Cum pe aripi de marire
Trece muntii intr'unu sboru,
Innotandu in stralucire,
Vulturu-ti triumfatoru!

Te descépta, Romania!
Mihaiu, Stefanu te-au strigatu;
Ia-ti strabun'a vitejia
Sub stindardu-ti laudatu!

Si din munte pana 'n mare,
Pe pamentu-ti roditoru,
Mandra, santa serbatóre
Sê serbeze-alu teu poporu!

M. C.

Resbunarea miresei.

— Novela originala. —

(Fine.)

Erá o séra de primavéra, lina, si poetica...

Dormiau paserile in cuibusióre, dormiau florile, dormitá zefirulu; numai lun'a, acésta misteriósa si tacuta insocitória, a celoru ce suferinti'a li impune veghiare, si-facea cursulu incungiurata de mfile factii aprinse pe firmamentu.

O fecióra in doliu invescuta, trista ca angerulu dorerii statea in paciniculu imperiu alu mortiloru, ingenunchiata pe unu mormentu, a carui inscriptiune vestea trecatoriloru, câ pétr'a grea ascunde o anima de — mama...

Sermana copila! In vanu-ti plangi dorerrea pamentului, câ-ci elu nu te va mangaiá...

Erá Virgini'a.

Ea se aplecá spre tierin'a rece, o inundá cu lacrimelore sale, — si parasí mormentulu scumpu, spre a se apropiá de locul unde dormiá somnulu eternu amorulu si fericirea ei!...

Câte-va cuvinte neintielese, o rogatiune intrerupta de suspine sfasátórie curgeau de pe budiele palide a le feciórei, si o dorere neesprimabila, se reflectá pe fati'a-i cuprinsa de palórea mortii.

Trecù o nópte...

Pe bolt'a azura a ceriului luciá majestosu regele dílei in deplin'a-i splendóre, tramitiendu binefacatóriale sale radie mandreloru floricele ce éra-si acoperiau pamentulu, si balsamau aerulu cu parfumulu loru placutu.

Natur'a serbá triumfulu primaverei.

Si in cas'a lui N* érá — serbatóre...

Virgini'a érá mirésa a dóu'a óra!

Erá diu'a cununiei sale, preste pucinu érá sê o duca la altariu acel'a care a despartítu-o prin mórte de Alesandru, de acel'a care fu singur'a ei fericire pe pamentu.

Oh! ceriuri! O astu-felu de anima avea Virgini'a, ca sê o dea aceluia care si-a maculatu manile in sangele mirelui ei?!...

Ea singura cunoscea secretulu ingrozitoriu pe care unu velu nepenetrabilu lu-acoperiá dinaintea lúmei, si chiar dinaintea tatalui ei; si totu-si nu se sfiá a intinde man'a sa negrului asasinu?...

Óspetii eráu dejá adunati.

Virgini'a si-facea toalet'a, si-inschimbá vestmentulu celu negru, vestmentulu de doliu cu celu de mirésa mai orbitoriu decâtu zapad'a cadiuta din nou; si-puse cumun'a mandra, — cununa de mirésa, — atunci nu mai potú resiste lacrimeloru, ele curgeau acum in riuri pe facia-i, apoi si-demise servitória.

Acum dupa ce érá singura, dete cursu liberu simtieminteloru sale doreróse.

Se aruncá intr'unu bratiariu si planse amaru, pana nu mai avea lacrimelore.

Sarutá portretulu mamei sale — si a lui Alesandru, — le strinse la sinulu seu sfasátu...

Apoi ingenunchiá la imaginea santei Vergure, ce depindea a supra patului, sioptí o rogatiune ferbinte, si confusa; se parea câ-i cere protectiunea.

In ochii ei de stele stralucea acum foculu sperantiei ca in órele de fericire...

Cátu de frumósa, câtu de rapitória érá ea acum prosternuta la acésta icóna martora a dulcei fericiri de odata, si acum a suferintieloru nesupportabile ce torturau acésta anima plapanda, acestu sufletu inocentu...

— Câte-va mominte inca, — sioptí ea ridicandu-se, — mai ascépta... apoi voiu sborá catra tine, te voiu insocí, si nu te voiu parasí in veci... voiu fi a ta pentru eternitate...

Intr'aceste usi'a chilie se deschise si intrá tatalu ei.

— Esti gat'a Virginia? — intrebá elu de fic'a sa.

Virgini'a dreptu respunsu se aruncà in bratiile parintelui ei, si incepù a plange de nou...

— Pentru ce ast'a, copil'a mea?! — dîse betranulu surprinsu dupa o pausa lunga, — eu nu te-am silitu, ba scîi cã m'am opusu încãtuva; voi'a ta a fostu, si acum inca nu e tardîu...

— Tata, — lu-intrepruse Virgini'a inal-tiandu-si fruntea cu majestate, — eu nu regretu aceea ce am facutu...

— Vina dar fiic'a mea, — dîse elu luan-d'o de bratiu.

Virgini'a esîndu mai aruncà o ultima pri-vire, spre acêsta chilia unde si-petrecuse feri-cele visu alu junetiei, anim'a-i se sfasîã... Ah! cã-ci scia ea bine cã nu o va mai re-vedé!...

La intrarea ei in salonu óspetii o primira cu salutãri entusiastice, si o felicitau; ea li multiamî, si privî din intemplantare spre — mire...

Oh! la vederea lui sangele-i se revoltã, anim'a-i batea si pareã cã voiesce sê-i rumpa in dîue peptulu... momentulu acesta-i parù o e-ternitate...

Ea nu mai vedea, nu audiã nimicu in giurulu ei...

Nu mai simtî cã cine-va o prinde de bra-tiu, si ea i urmã naturalminte...

Abié in calésa se desceptã, si-si aduse a minte cã e mirésã, cã merge la cununia, spre a nu se rentôrce nici-odata...

Apoi ajunsera in biserica... ací Virgini'a si-recapetã curagiulu demnu de admiratu, ori cine vediendu-o ar fi cugetatu cã e mirés'a cea mai fericita.

Si intru adeveru ea se apropiã de — feri-cire...

Ceremoniile cununiei se incepura, preo-tulu schimbã anelele miriloru, si nimenea nu visã de cele ce aveau sê se intemple.

Dar candu preotulu cetea evangeli'a, unu tîpetu ascutîtu se audî 'naintea altariului, si mirele cadîu in sangele seu, espirandu-si suffle-tulu greu de peccatulu uciderii...

Virgini'a lu-strapunse cu unu pumnalu... dîcîndu:

— M'am resbunatu!

Apoi cu iutiél'a fulgerului repedî pum-nalu in anim'a ei...

Totu ajutoriulu erã tardîu...

Ea intinse man'a suridiendu tatalui seu — si cu vóce stinsa sioptî:

— Adio tata, eu — me — ducu...

Si sufletulu ei curatu sborã spre ceriuri... unde o asceptã mirele doritu, spre a nu se mai despartî in veci.

Dar mare fu mirarea publicului, cã-ci ma-nunchiulu pumnalului, care stinse intr'unu mo-mentu dîue vietii — erã invelitu in epistol'a anonima reproducã mai susu, care deslegã acês-ta enigma infioratória.

Toti blastemau pe asasinulu, care despartî dîue anime nobile demne de o sôrte mai buna; si devenî demnu de resbunarea miresei.

Anastasia Leonescu.

Sê-ti spnu?

Sê-ti spnu óre ce me dóre?

Ah! fetitia, nu dori!

— De ce vescediesce-o flóre,
Déca brum'a o lovî?

Sê-ti spnu, de ce cu 'ntristare
E brazdata fati'a mea?

— De ce-i marea 'n turburare,
Candu salta visculu pe ea?

Sê-ti spnu, cã eu de dorere
Ce suspinu necontenitu?

— Ce oftéza, pana piere,
Mierl'a 'n cuibu-si veduvitu?

Sê-ti spnu eu, cã liniscire
De ce n'afiu pe pamentu?

— Ce totu geme 'n suferire
Robu 'n temnitia sperandu?

Fara tine se stracóra
In durere viéti'a mea;
Scumpa, dulce, fetisióra,
Moriu, cã-ci nu te potu vedé.

Paulu Draga.

Flor'a, din'a floriloru.

— Naratiune magica. —

Frumosu sujetu! Asié va dîce amabilulu cetitoriu, zarindu cu ochii titlulu: „Flor'a, dî-n'a floriloru.“

Da, frumosu. De ací apoi va deduce, si nu fara ratiune, cã si vestmentulu in care e d'a

se imbracă acestu sujetu, trebue sê corespunda frumsetiei lui.

In adeveru sujetulu meu are pretensiuni gingas'e, contéza la „porfira si visonu.“

Se scie, câ frumséti'a corpului numai atunci si-are meritulu deplinu, déca imbracamentulu seu e bine alesu, acést'a o marturesce esperinti'a de tóte dfilele; si ceea ce afirma esperinti'a, e adeveru necontestabilu.

Amabilulu cetitoriu, nu va fi riguros in judecarea mea, déca nu voiú poté satisfice sperantie placute ce-lu îndémna a se ocupá cu cetirea acestui productu modestu, considerandu câ am plecatu — séu dóra mai bine dîsu — am ratecitu pe o carare straina, ne mai amblata de mine.

Dar sê nu ostenimu paciinti'a amabilului cetitoriu!

Omulu in anticitate, in starea sa primitiva, dupa joculu fantasiei si imaginatiunii sale viue, si-a creátu sie-si nescari fictiuni, carora li-a insusítu proprietáti dumnedieesci, éra altor'a forma si caracteristica omenésca, dar mai pe susu de a omului frescu, dupa cum i-a dictatu placulu si inboldulu internu, ca sê aiba si-elú cui sierbí, cui depune ofertulu supunerii si adorárii sale, si pe cari apoi le-a cređutu in esintia, ca atari.

Au espiratu seculi preste seculi, si acele fictiuni si-au pastratu valórea ponderósa la tóte generatiunile, pana candu lumin'a salutaria a adeveratei civilisatiuni a inceputu a se respandí, a ocupá terenu totu mai spatiosu pe orisonulu obscuru alu ratiunii, pana candu germineza si se generaliséza in societatea omenésca sublim'a ideia a unei dieitáti a totu pótinte. —

A fostu neevitabilu, ca intre idei'a nóua si cea vechia sê nu decurga o revolutiune turbulente, pana candu bilanti'a sortii a trebuitu sê decida in favorulu celei nóue, care apoi a restornatu puterea farmecatória a ideii vechi; totu-si form'a traditionala a fictiuniloru, pentru insemnatatea lorú, s'a stracoratu, ca unu riurelu, prin sinulu tuturoru generatiuniloru pana in dfilele nóstre.

In girland'a fictiuniloru din umbr'a anticitáti stralucesce si trandafirulu „Flor'a, dîn'a floriloru“, regin'a dîneloru, despre cari va tractá productulu acest'a, imprumutandu si alte franture, ce paru a apartiené la intregitatea obiectului.

Sê dispunemu dara de ocaziune!

Dînele — asié dîce traditiunea — s'au nascutu unele din flori, altele din spumele apelorú s. m. Dieii se pare a fi creatu dînele dintr'unu motivu óre-care, sê aiba pamentulu óre-care asemenare cu paradisulu.

Fiindu destinatiunea lorú atátu de maré-tia, urméza, câ trebue sê fi fostu admirabile; si fara indoiéla au fostu creatiuni unice in genulu lorú, asié, precum poté numai cugetá o minte supraumana: fruntea lata, deschisa; sprincenele mur'a codrului, zugravite de penelu angerescu; ochii negri séu vînetíi, vioi, eternu ridietori; buzele subtírele, sterse cu coralu; guriti'a cum e mai dulce si mai nimerita pentru sarutare; faci'a alba ca néu'a pe care jocau purpurii bujoriloru de prima-véra; crinisorii capului moi ca metas'a, negri, auríi séu argintíi, undulau unu sinu grasu, incantatoriu si plinu de voluptate; nimicu alta nu ai fi cerutu de la sórte, numai sê fi potutu dormí unu somnu fericite plecatu cu capulu pe fragedulu si voluptosulu lorú sinu; manele placute, mai placute decâtu radi'a Aurorei june caletoriului marinariu; corpulu in perfectiunea simetriei sale sveltu, usiorelu ca alu capriórei de munte, piciórele gingas'e, incátu nu suferiau sê calce decâtu numai pe rose si crinisorii; apoi mliadiarea lorú mai minunata, decâtu mliadiarea trestiei la suflarea lina a zefirului si austrului.

E de interesu inse, nainte de tóte, a sci locurile unde au petrecutu dînele.

Multe sunt regiunile acele, in cari au traitu dînele, dintre tóte inse Traci'a jóca o rola mai insemnata; regiunile Traciei erau mai iubite, mai pretiuite de dîne, pentru câ erau poetice, ca ele.

Pe dumbravele, váile si colinele Traciei petreceau fórte bucuros in societate cu Orfeu, cantaretiulu ce nu a mai avutu parechia sub sóre; la cantecele dulci ale lirei lui venturile si apele si-opriau cursulu si ascultau aduncite; arborii i-se inchinau; muntii se pareau mai totu gat'a sê salteze; chiar lun'a nóptea se pareá câ nu ar voi sê apuna nici odata, asié ascultá de profundu doinele lui privindu-i suridienda, si la totu pasiulu se departá totu mai superata; la doinele cele jalnice — precum plangerile dupa amant'a sa Proserpin'a, pe care o rapise Plutone, dieulu infernului, — nici stancelé nu-si mai poteau ascunde suspinulu si lacrimelú; ma chiar si ceriulu lu-insociá adese la gemete si plangeri.

Sê audîmu cum plange Orfeu odata:

„Plangu doiosu cu-amaratiune,
Séca-mi anim'a 'n suspinu,
Câ-ci dîlele-mi dulci si bune
Au sboratu si nu mai vinu.
Totu momentulu pentru mine
Este-unu vécu de chinu amaru;
Ochi-mi, dulceile lumine,
S'au mai stinsu de plansu in daru,
Câ-ci amant'a-mi ce jelesc
O totu cautu, dar n'o gasescu!“

Ah! dar unde amu lasatu dînele? Acusi eram sê le uitu.

Sê ne întórcemu dar la ele si sê vedemu ce mai faceau?

Dînele se aflau fôrte bine pe langa isvó-rele si riurele line cu maluri vierdióse si florilate, unde nóptea, adiate de radiele aurie ale lunei, se vedeau dormindu in paturi de rose si crinisióri, facute cu multa maiestria; ah!... câtu erau de rapitórie atunce!...

Pulsulu animiórii loru ce palpitá desu spunea câ viséza ce-va...

Dar pentru ce palpitá animiór'a loru? Pentru câ somnulu loru nu erá neinfestatu de grige, fiindu câ Zefirii — hotii de nópte — asceptau pandindu pana candu dînele, leganate in barca usiorica, pluteau pe oceanulu viselor, si atunci veniau in cea mai mare linisce, li furau sarutâri de pe buzisióre si ascun-diendu le in pocalulu iubirii se departau, éra-si in linisce, lasandu in urma nisce lacrimióre dulci de suveniru pe sinulu candidu alu dîneloru frumóse.

Pentru ca demanéti'a sê se póta desceptá de regula totu la unu tîmpu, rogase sentinel'a padurii, séu dupa cum o numiau ele „Filomel'a“, sê vina totu-de-una la ele si sê le descepte nainte de ce va aparé nuntiulu Aurorei, adeca lucéferulu dioriloru.

Sentinel'a padurii li impliniá rogarea cu promptitudine; ea nu mai gustá dulceti'a somnulu câtu erá lungulu noptii, ci se audiá impartîndu-si suspinele candu intr'o vale, candu intr'alt'a, candu intr'unu dealu, candu intr'altulu; si in tacerea noptii cine o mai acompániá la suspine?

Acea erá Echo, care din departare respundea cu viersu de greutate la tóte suspinurile si gemetele Filomelei, ce-si spunea durerea animei in sunetele urmatórie:

„Dómne, Domnedieu,
Audi viersulu meu,
Pana mane 'n diori
Ajuta-mi sê moroiu!
Câ mai multu nu vreu
Jalnicu traiulu meu,
Sê-lu plangu pe hotara,
Cu lacrime-amare.
Déca mi-ai luat
Sociulu meu amatu,
Du-me si pe mine!
Câ 'n triste suspine,
De candu plangu doiosu
Sociulu meu frumosu,
Anim'a-mi in sinu
S'a facutu pelinu.
Din diori pana in diori
Ochii mei sunt nori
Din cari s'a versatu
Plóia nencetatu.
Câte riurele
Curgu prin padurele,
Tóte, tóte-acele
Sunt lacrimi d'a mele.
Dómne, Domnedieu,
Audî viersulu meu,
Pana 'n albe diori
Ajuta-mi sê moriu!“

Filomel'a, la tîmpulu seu, se apropiá de dîne si incepea canteculu seu durerosu; dînele audîndu-o, se desceptau si totu-de-una observau, câ cine-va le jefuiesce de sarutâri pana sunt in somnu.

Se coboríau de pe maluri si se aruncau in undele caldutie ale apelor si se scaldau jocandu-se cu valurile pana candu Auror'a deschidiendu bolt'a ceriului se ridicá la unu metru de a supra emisferei, atunci esiau si se departau pe la umbrele arboriloru, siedeau ascunse in iérba, intre flori tóta diu'a, pana candu Auror'a erá la naltîmea de unu metru spre apusu.

Ele se scutiau fôrte de radiele Aurorei si de venturi, — pentru câ influintiau neplacutu a supva finetiei si frumsetiei faciei loru.

Pentru frumséti'a loru cea estra-ordinaria erau espuse la persecutiunile satiriloru si a dieeseloru din Olimpu.

Satirii — desclinitu Panu, parintele pastoriloru — le neliniseau din punctu de vedere câ erau amorosi, apoi ele erau fôrte indiferente, erau ingrate, — li respingeau cu ura tóte complimentele modeste... ca a unoru

fiintie fabulóse, híde, a caroru privire le implea de fiori.

Dieesele le goniau pentru câ stateau la aceea-si nivela a frumsetiei cu ele, de nu mai susu cu ceva.

Mai alesu au inceputu dieesele a-si escută persecutiunile contra loru, de candu, cu ocasiunea unei serbatóre solemne tienute in Olimpu, postariulu dieiloru trasese atentiunea toturoru óspetiloru a supra unei povesti despre lume, in care dîse, câ dînele cu gratiele si farmecele faciei loru sunt in stare a cuceri si animele dieiloru, câtu sê cada in genunchi la piciórele loru si sê se declare de sclavi.

Acésta naratiune a produsu mare turburare si confusiune in palatulu dieieseloru.

Precum tóte in lume au unu puntu pe langa care se invertescu d. e. sórele e punctulu ficsu pe langa care si-percurgu cararea nenumerate corpuri ceresci: asié si dînele au avutu una regina.

Acum'a, candu e vorb'a de regin'a dîne-loru, ah! ce idealu ni imaginâmu!... presupunemu câ in tóta privinti'a trebue sê ffa posediatu insusîrile maretic, demne de numele ei de regin'a dîneloru, — séu cum o numiau ele „Flor'a, dîn'a floriloru.“

Si intru adeveru presupunerea nóstra nu ne insiéla; For'a, dîn'a floriloru, a fostu cea mai frumósa in tóta imperatîa lui Joe, alt'a asemenea ei nu a mai sciutu produce ceriulu; — aparinti'a sa pe pamentu inca a fostu cu totul deosebita de a celora-lalte dîne. —

Ea a descinsu din ceriu pe aripele zefiriloru, ascunsa in radiele Aurorei.

Zefirii au amblatu si ambla eternu cu ea, ei o pórtá pe aripe dintr'un'a regiune intr' alt'a. —

La descinderea sa, latîndu-se faim'a in lume câ vine, „Flor'a, dîn'a floriloru“, s'a nascutu o miscare generale, toti regii, principii si vitejii pamentului imbracati in porfire, in bri-liante, caletoriau crucisiu-curmedîsiu preste tóte tînuturile cu doru ferbinte de a intalni regin'a dîneloru, dar numai inzedar.

Dieesele si frumósele, cu furiele in frunte, alergau dí, nópte preste campie si codrii, scrutandu in totu loculu sê o veneze; anu-mitu jalus'a si orgoliós'a Junone promisese multoru venatori amicía si amoru, numai sê esopereze ca Flor'a sê cada in curs'a fatala a

ursiteloru ingrate; dar tóte incercâriile loru reutatióse a fostu fara efectu.

Dieesele, déca sciau in lume alta fiintia mai frumósa decâtu ele, nu mai aveau pace, pana aceea deviniá jertf'a dorintieloru loru marsiave, jertf'a mortei; m'a ce e mai multu, nu li pasá câ néca totu pamentulu in sange, — numai se isbutésca cu ticalós'a intentiune.

Éca ce a fostu in stare sê produca esistinti'a unei dîne, séu a unei femei de frumsetia rara!

Pe paginele istoriei sierbescu esemple víi despre astu-feliu de incidenti in viéti'a sociala. —

Ruinarea, trist'a fine a cetâtii Troi'a a motivatu-o frumseti'a Elenei, — regin'a spartana, pre care o rapise Parisu principele Troianu.

Apoi cugetandu seriosu, ce potemu de duce de ací?

Éca ce: o dîna, séu o femeia de frumseti'a rara, a fostu in stare si este in stare a edificá unu imperiu pe ruinele altuia.

Dieii ratiunandu, câ aparinti'a Florei va dá ansa la o scena infricosiata intre dieesele olimpice, séu chiar si in lume, a carei efluintia va fi çlatinarea ecuilibrului: a indiestratu pe Flor'a cu facultate de a disparé chiar si dinaintea loru totu-si ca sê scia celu pucinu pe unde caletoresce, au lasatu ca in urmele ei sê resara érba vierde si flori de totu soiulu; astu-feliu mai sciau ei pe unde se afla Flor'a; stancelle cele sterile inca se invaleau in verdétia, déca le atingea numai cu piciorulu.

Mi-pare câ simtiu, câtu de necesáti trebue sê fi fostu toti acei ce o doriau si nu o puteau vedé!

Dîn'a, in calitatea sa de a poté disparé, considerandu de o parte, câ revelarea ar fi unu pecatu, de alta parte convinsa despre astutîa lumésca, dîneloru inca se aretá fórté arare-ori, de si petrece necurmatu in giurulu loru.

Ea, precum tóte dînele, stimá multu lir'a, music'a si fluerulu pastoriloru; de aceea nu arare-ori se aventá pe aripele zefiriloru in tiér'a baladei pastorale, in Arcadia cea cantata, sê se mai incante de doinele pastoriloru ce-si pasceau turmele pe valcelele si dálmele resfatiata, peste cari aruncandu ochiulu se pierdea prin verdétia si flori.

(Va urmá.)

I. B. Boscou.

O s i e d i a t ó r e .

Erá o séra lina ... o séra 'ncantatória ...

Ceriulu erá seninu; stelele lucinde si lun'a grătîosa resfirau maiestosu splendorea loru argintia si delicata de pe bolt'a azura, peste lunci, vâi si peste codri ... Natur'a o predomiă o tacere adanca ... tôte creaturile visau neconturbate in ast'a festivitate a ceriului ... tôte-i admirau frumsėti'a si pomp'a marétia ...

Sinurile inca taceau ... taceau si simtieau, animele palpitau mai ferbinte ... ér cugetele sborau departe ... sborau departe pe aripele dorului peste lunci, vâi si peste codri ... sborau melancolizandu ...

Sinulu meu inca tacea ... anim'a-mi palpitá cu focu ... ér cugetulu meu erá departe ... melancolizam ... voiam a deslegá o enigma ... o asemenare ce este intre stelele ce decorau cėti'a ceriului, si intre fetitiile ce emuléza cu ele aici pe pamentu ...

Ah ce melancolia dulce ... tôte fetele mi-le intipuiam ... tôte le vedeam in idealu ... pentru tôte aflasem o stelişoara cu care sê-o asémenu ...

Astu-feliu impressiunatu de acést'a dulce melancolia mi-continuai pasii mai departe, candu calea mi-se indreptá spre unu satu. Mi-erá necunoscutu, dar ajungându intr'insulu, disordinea poetica ce affai in acel'a, mi-denunciá de locu, câ e locuitu de Romani; casutiile acoperite cu paie, stradele 'ntunecóse ...

Intunecóse?! ... da!

Ba ... câ-ci erau luminóse ... erau lunate de lumin'a magica a lunei de susu ...

Fara de a cunóce dar satutiulu mai in adinsu si fara calausu mi-indreptai pasii pe strad'a ce conducea prin midiloculu aceluia. Casutiile acoperite cu paie, gardurile imburdate dóra nici n'aru face impresiune a supra mea, de nu li-ar imprumutá sér'a acést'a senina, unu aspectu, asié poeticu,

Farmecatu de acést'a contemplatiune ideala, — dar totu-si reala, mi-continuai calea totu melancolizandu ... in liniscea acestei sere senine, candu d'odata din acést'a melancolia placuta me descépta: unu tonu ... unu tonu sonor ... o melodia suprapamenténa ...

Ah! ce petrundiatoriu se audiá in acést'a tacere adanca ...

Mi-oprí cursulu mersului voindu sê me orientedi, din catr'o se aude acelu tonu de filomela ... Ce insielatiune inse, melodi'a inca incetá; — séu dóra a voitu cutare-va dina sê-mi agiteze impressiunea acestui visu idealu? Voiam acum ca amagitu sê-mi continuu calea, dar de abié facui câti-va pasi, candu éra se aude ... si-acum nu mai incéta, ci din ce in ce intram in satu, totu mai tare s'aude melodi'a si totu mai intielegibile cuvintele:

Fâ-me Dómne ce mi-i face!
Fâ-me Dómne-o porumbica,
Séu pe ceriu o stéua mica;
Sê-lu vedu de susu din 'naltíme:
Pe care i dragu de mine.

Vócea erá femeiesca, ér cuvintele simtieminteloru esprese in limbagiulu dorului ... doria sê-si véda amantulu si din indepartare ... Ferice! de elu pe care luchia la sine o juna cu asié melodia plina de farmecu ...

Nainte dar nainte! dór' voiu ajunge la loculu, de unde se aude cantulu celu placutu ... nainte ... ah! ce séra 'ncantatória ...

Cam la mediloculu satului zarí o casutia, a carei feresti resfirau razele luminei interne, aici e, — mi-dísei, — aici trebuie sê fia jun'a care me surprinse cu cantulu ei de doru.

Ajungându la cas'a respectiva, ca sê me orientezu, me asiediai mai antâiu la ferésta, de unde po-team stinge pe cei din casa. Privindu in laintru, vedui o cununa de fetitie, formandu unu cercu in midiloculu chiliei, torcându cu cea mai mare diligiintia; caierulu erá pe gatate, ér fusele ingreunate cu tortu ...

Erá siediutóre.

Aici erau adunate fetele satului, romancutiile cele frumóse, de pe a caroru fatia suride 'ndestulire; cari dorulu ... dorinti'a animei ... amorulu si lu-esprima in asié tonuri sonóre ...

Intrai in odaia ...

Aici vedui insofitu: amoru si diligiintia; asié o romancuti'a, nici candu ar sacrificá unu minutu lui Amoru, sê-si esprime simtiulu curatu alu animei ardiende, nici atunci nu resiste lucrului, ci si atunci cu fusulu si cu furc'a in mana i concede voia libera animei sê denuncie ce simte si ce doru o apésa ... canta la doinitie pline de amoru ...

Intrandu in odaia, mi-ocupai locu de o lature unde siedeau junii adunati, cari acceptau ca finindu si fia-care fetitia caierulu, sê ieie si badea Toma cimpoile din cuiu. Ocupandu-mi loculu, doria acum sê sciu, care dintre aceste june mi-aprinse si mie doru in anima ... dar nu trebui sê acceptu, câ Dochiti'a cea blondina ér si-continú cantulu intreruptu:

Éra déca l'am vediutu,
Lasa-me ca sê-lu sarutu,
Câ de-unu sarutatu ferbinte,
Anim'a lui s'a aprinde;
Si totu ar arde nitielu,
Pana s'ar face si elu:
Stéua mica in naltíme,
Si-ar siedé totu langa mine!

Ce simtiu nobilu si plinu de placere ... câtu de frumosu lu-respira acele buzutie zimbitorie ... cu ce focu lu-esprima acelu sinusioru plinu de doru ardiendu ... acést'a juna pe care nu o face frumósa toalet'a eleganta, ci tóta placerea si frumsėti'a o posiede de la natura ...

Langa Dochiti'a siedea Todoruti'a, o juna síretata ... Dochiti'a erá frumósa si-i farmecá pe toti cu cantulu ei melodiosu; inse Todoruti'a pe langa frumsėti'a ei rara, erá cea mai istétia intre tôte fetele satului, erá istétia si sprincinióra ... Todoruti'a fét'a judelui ...

Finindu Dochiti'a doin'a, ca sê nu fia intrerupta petrecerea, Todoruti'a scapá fusulu din mana, ér Gligorasiu care siedea la spatele ei, lu-prinde si sarindu in mediloculu cercului formatu de junele adunate, — díce:

— Am prinsu calulu Todorutiei in ovesulu meu ...

— Tréba globita, tréba globita, — strigá adunarea.

Atunci se scóla „mam'a siediutórei“ (ca la ba-

luri matron'a,) o nevêsta tinera, frumoasa ca crinulu, rumena la fatia ca o garofitia, dragalasia ca o dîna, si tîntindu-si ochii frumosi, cari pareau a fi două stele de pe ceriulu care lu-contemplam mai nainte, pe Todoriti'a, i dice:

— Ce ai stricatu sê-i tocmesci, ce poftesce sê-i platesci, éra eu te judecu sê-i dai două mnertie (mesure) de ovesu pentru pagub'a facuta.

Todoruti'a, nefindu-i iertatu a contradice judecatei aspre, se apropià de Gligorasiu, si desdaunandu-lu cu două sarutâri dulci remase dins'a in midilocu ca cea de paguba, si asié o schimbà pe ea unu altu fecioru pe acela o alta fetitia, pana ce toti ca pagubiti si desdaunati si-reocupara locurile.

Caierelu din furca erau deja gatà, si numai decâtu i electrisà badea Toma, luandu cimpoile din cuiu, cu unu dantiu romanescu pe toti.

Oda'i'a indata fu impluta de dantiuitori, cari emulandu in jocu si in chiuituri jocau dantiurile populare, petrecundu astu-feliu timpulu pana cam la mediulu noptii, candu toti se indepartara, ducêndu a casa suveniru dulci: feciorii busuiocu de la fetitie, ér fetitielu de la jucatori anele, cari ambele-su pastrate totu-de-una ca cele mai pretiôse tesauri si schimburi de amoru.

Parasindu totu „loculu suvenireloru“, eu inca eram sê me departu, pentru de a-mi continuà calea; inse badea Tôdoru — la a cui casa fu adunata siediotorea — me preveni, rogandu-me sê-i fi ôspe si peste nôpte; primfi bucurosu invitatiunea; dar câtu mi fu de mare suprinderea, candu vediu, câ ordinatiunea data de badea Toderu, ca se fiu prevediutu ca unu ôspe cu tôte in abundantia, le implinesce Dochiti'a cea blondina, atunci sciui numai, câ dins'a e fi-c'a lui.

O mai rogai sê-mi cante vre-o doinitia, si ca implini bucurosu doiniti'a mea, mai cantandu-mi câteva doine petrundiatorie, farmecandu-me cu totulu cu vócea-i naturala dar melodiôsa.

* * *

Sórele erà acum susu in alta di, candu multiamindu ospitalitatea badei Tôderu, si oftandu unu: remasu bunu Dochitiei, mi-continuaiu calea; notandu in notitie: suvenirele din acea séra, si mi-revocai incaodata in minte acea:

Séra lina... séra 'ncantatória...

Ivanichiu Clintocu.

S A L O N U

Conversare cu cetitôrielu.

— Bucuresci 3/15 decembre. —

(Primavéra in decembre, — Craciunu albu, — de ce au trebuintia copii si poetii, — teatrulu, — opera italiana, — Mihaiu Vitezulu si nemtii, — Franchetti se duce, — trup'a dlui Pascaly, — roluri inconveniabile, — meritulu dlui Pascaly, — „Banulu Maracine.“)

Inca n'a ninsu!

Numai trei septemani mai sunt pana la Craciunu, si inca nici unu fulgu de ninsóre n'amu ve'litu pe stradele reu pardosite ale Bucuresciloru.

Dar ce este Craciunulu, fara acea usiôra si alba volbura de zapada in aeru, — fara acei copii cu fetie rosie, cari se jóca p'afara in geru, lovindu-se cu boturi de nea, si dandu-se pe ghiatia, far' a li pasà multu si déca pica?

Acuma par' câ suntemu in primavéra, si acésta caldura va lipsi Craciunulu in anulu acést'a de o parte a farmecului seu.

Mamele si parintii se preambila cu presenturile loru de Craciunu pentru copii, pe calea Mogosiôii, la radielu luminôse si caldurôse ale sórelui; in gradin'a Cismegiu si la siosea unele flori inflorescu, ér de pe altele frundiele n'au caditu inca; nesce vióre sfiôse cochetéza cu noi de ici si de colo de sub frundiele verdi, si déca n'amu avé in mana calindariulu, n'amu sci câ suntemu in lun'a lui decembre.

Noi voimu sê sperâmu, câ totu-si vomu avé Craciunu albu; acésta concessiune ar poté-o acordà ceriulu, nu numai pentru câ mosiu-Craciunu nu poté fi negru, ci pentru ca sê aiba bucuria si pruncii si poe-

tii. Fara Craciunu albu, copii n'au nici o petrecere, lipsesce dara decoratiunea Craciunului, partea lui poetica... Va sê dîca, copii si poetii au trebuintia de zapada...

* * *

Sér'a e mai placuta.

Atunce aerulu e totu-si mai rece. Publiculu de pe strade e imbracatu mai de iérna; ferestile lucescu mai frumosu decâtu diu'a, si celu pucinu avemu unu locu, care ni revóca in memoria, — câ suntemu in érna.

Acést'a e teatrulu.

Sciti adeca, cumca la noi numai érn'a e deschisu teatrulu pentru represintatiuni; vér'a ar fi pré caldu, si-apoi nimenui nu i-a plesnitu inca prin minte a edificà o „arena“, cu tôte câ acést'a ar fi fórte rentabila.

Teatrulu in stagiunea acést'a ni póte procurà destula complacere.

Opera italiana e bunisiôra. Intre cantareti se afla si renumitul Steger, care si acuma (cu ruinele vócei sale de odiniôra) incanta si entusiasmédia pe ascultatori.

Opera romanésca? — intrébatu dvóstre. Dorere, de asta pan'acuma nu esiste. Sunt patru-cinci ani, candu am cetitu in diuarie, câ ministeriulu de culte a datu unu premiu unui compositoriu germanu, — ca sê faca o opera romanésca, intitulata: „Mihaiu Vitezulu.“

Ministeriulu va fi ganditu, câ déca unu némtiu (Basta) a potutu ucide pe marele erou alu nostru, de

ce se nu-lu mai torturedie si unu altu némtiu — prin musica ?!

Póte inse, câ séu diuariete n'au fostu bine informate, séu némtiulu nostru nu s'a simțitu destulu de harnicu, séu dóra elu a pusu banii in busunariu si n'a lucratu nimica, — dar rezultatulu e, câ nici pana in diu'a de asta-di n'avemu nici o opera romanésca.

Directiunea teatrala, in locu de a ni procurá una ca ast'a, ne reproduce totu vechele piese, cari si copfii de pe strade le cunoscú bine.

Vr'o opera nóua la noi nu se mai jóca. N'amu vediutu nici „Africana“, nici „Hamlet“, nici „Romeo si Julia“, nici altele multe.

Dlu Franchetti va fi gandindu, câ este multu mai bine a incassá la parale, si apoi a nu spesí pentru teatru mai nimica.

Ni pare bine, câ dsa va plecá acusi de la noi; dar de aceea nu ne bucurámu de felu, câ mergêndu la espositiunea de Viena, acolo va deschide o cafanea de cantece „a Romanioi“ — in care se va cantá — frantiozesco.

* * *

Trup'a dlui Pascaly e mai completa de câtu in anulu trecutú, dar si acuma lipsescu dintr'ins'a celebrítati ca unu Millo si altii, fara cari ori ce trupa teatrala romana e defectuósa in gradulu supremu.

Dorere, câ déca nu virtutea crestinésca, moral'a umana, iubirea de aprópelui nostru: dar celu pucinu stim'a loru pentru arti nu indémna pe artistii nostri a incetá ur'a loru personala celu pucinu pe scena, spre a poté astu-felu innaltá artea romana, ai carei preoti pretindu a fi.

Lips'a de artisti (la noi toti sunt artisti, pana chiar si choristii) va fi caus'a de siguru, câ dlu si dn'a Pascaly sunt siliti a jóca multe roluri neconveniabile loru; acésta se póte observá mai alesu atunce, candu dinsii jóca roluri eroice.

Dlu Pascaly, comiculu de salonu — erou; si dn'a Pascaly, naiv'a — eroina!

* * *

Meritulu dlui Pascaly e, câ a fostu in stare a compune unu repertoriu destulu de bunu si nou.

Celu-ce cunósce saraci'a literaturii nóstre teatrale, nu póte sê necunósca nisuintiele dlui Pascaly in acésta privintia.

Dsa nu numai a indemnatu a se scrie câte-va piese originale, dar inca a tradusu insu-si o multíme de comedii franceso.

Pe noi, firesce, ne interesédia mai multu cele originale.

La inceputulu stagiunii presinte dlu Pascaly a anunçiatu mai multe piese originale.

Din tóte inse pan'acuma s'a jocalu numai una: „Banulu Maracino“, drama in patru acte de eminintele nostru poetu dramaticu, dlu V. A. Urechia.

Publiculu a asceptatu cu cea mai mare nerabdare represintatiunea acestei piese; artistii au facutu totu ce a fostu cu potintia pentru succesulu ei; decoratorulu a arangiatu decorurile cele mai frumóse, — si totu-si...

Dar sê nu ne grabimu cu judecat'a nóstra.

Autorulu a fostu chiamatu mai de multe ori inaintea lampeloru...

Si totu-si!...

Sê o spunemu verde: pies'a a cadiutu.

Aplausele si espressiunile de complacere au premiatu pe autorulu dramei „Vorniculu Buciocu“, de la care publiculu primesce cu indulgentia chiar si — lucrările mai inferióre talentulu seu.

A. B.

CE E NOU?

** (*Espositiunea universale din Viena*,) la care noi Romanii din acestu imperiu, dorere! vomu fi atátu de pucinu represintati, si acuma e cercetata de o multíme de ómeni, cu tóte câ inca nici edificulu espositiunii nu e gata. Acésta curiositate a publiculu a indemnatu directiunea a urcá pretiulu de intrare, si a numê cu 50 de cruceri in díle de lucru, si cu 20 cr. in díle de serbatóre. In o domineca 7523 de persóne au cercetatu espositiunea; asié încátu din pretiulu de intrare pana la 1 decemvre s'au adunatu 47,420 fl.

** (*Relativu la espositiunea din Viena*,) chiar acuma aflámu, câ acolo voru fi espuse si porturi romanesce de dincóce de Carpati. Dlu Ioanu Xantus a adunatu o multíme de obiecte etnografice, intre cari si porturi romanesce, si aceste le va espune spre a le admirá lumea intréga. Asié dara totu bine in câtu-va câ-ci s'a ingrigitu altulu de noi, pana candu noi stámu cu manile in sinu, si — isolati de pe terenulu politicu — nici pe celelalte multe terenuri nu facemu nimica. Nelucrarea nici odata n'a fostu bas'a unui viótoriu frumosu.

⊙ (*Diel'a Ungarici*.) Dupa votarea legii pentru regularea capitalei Buda-Pesta, prin care lege totu-odata se decretá limb'a unгурésca de exclusiv'a limba a administratiunii si a desbaterilor, — camer'a s'a ocupatu de legea pentru colonisti, adeca de regularea referintieloru de posesiune si de dreptu intre tieranii cari cu contractu s'au asiediatu pe locurile alodiale ale onoru proprietari mari, séu ale statului, lucrandu pamenturile proprietarilor in parte, si mai stepaindu ca de temeiú, pe langa raspunderea unei arende moderate — inca câte-va jugere de pamentu. — Pe multi tierani ai nostri, mái alesu in Transilvani'a, acésta lege i atinge mai de aprópe. Conformu acestei legi, colonistii au dreptulu d'a cumperá afara de intravilanu patru jugere si din estravilanu.

** (*Societatea academica romana*) róga, prin delegatiunea sa, pe toti domnii autori, editori, librari etc. a oferí bibliotecii societátii câte unu esemplariu din operile loru, de ori ce natura ar fi. Pentru cele ce s'ar primi din provincia, societatea va plati portulu dupa primirea esemplarielor.

** (*Focu pe Carpati*.) Din Sibiiu se serie, cu datulu 5 l. c., câ de trei díle s'a incinsu unu focu cumplitu pe Carpati, incependu de la Cacova pana la muntii Fagarasiului, dincóce si dincolo de Oltu, in o estiudere de celu pucinu optu miluri, care de siguru s'a escatu din negrigirea ciobaniloru de pe acolo. — Nóptea acestu focu ofere o vedere infricosiata. Daun'a e infricosiata. Fumulu se potea simti chiar si in Sibiiu.

** (*Din Oradea-mare*) primimu insciintiarea, câ de si tardíu, societatea de lectura a junimei studiósse la academi'a de drepturi si arghigimnasiulu de acolo, s'a constituitu la 1 dec. sub conducerea dlui prof.

Iuliu Pappfalvi, astu-felu : notariu alu siedintieloru I. B. Bosco, juristu I, notariu alu corespundintieloru A. Tuducescu jur. III, cassariu Georgiu Lazaru jur. II, bibliotecariu Demetriu Chirvai stud. VIII. Numerulu membriloru e 30.

** (Drumul de feru pana la Sigetulu Marmatiei) s'a deschis in 4 decemvre, asistandu la acésta solenitate o multîme de ómeni.

** (Blan'a nu e buna de mancatu.) Unu caletoriu pe drumulu de feru catra Pesta atát'a si-a totu linsu blan'a, pana ce in urma a inghititu câti-va perf. Din caus'a acést'a apoi i s'a facutu grétia. Consotii lui din vagonu vediendu miscârile lui, cugetara, câ acele sunt simptomele cholerei, si numai decátu in sciintiara pe conductorulu, ér acést'a — sosindu trenulu la Pesta — facú aretare politiei. Politia aflandu aceste, voi a duce pe bietulu caletoriu numai decátu in spitalu. Numai cu mare greutate a potutu apoi elu convinge politia, câ nu patimesce de cholera. In urma apoi a scapatu, de siguru cu acea esperintia, câ blan'a nu este buna de mancatu.

** (Choler'a inaintea tribunalului.) Unu jidanu din Pesta observandu intr'o dí, câ servitoriulu seu are vr'o 84 fl., se prefacú bolnavu de cholera, rogandu pe servitoriulu, seu sê alerge dupa medicu. Servitoriulu se departá, si pan'atunce stepanulu seu i furá toti banii. Servitoriulu rentorcându-se, aflá lips'a baniloru, facú aretare la politia, care arestá pe bunulu domnu. Procesulu se va pertractá in dílele vífórie.

** (Athenulu Romanu) din Bucuresci deschise conferintiele sale publice pe anulu 1872-73 cu solenitatea indatinata, la 28 nov. Prim'a conferintia se tianú in 30 nov. Subietulu acesteia fu: „Archeologia Daciei.“

** (Era-si focu in paduri.) Abié se anuncia scirea de susu despre arderea paduriloru catra Fagarasiu, si éta din Lugosiu asemene se scrie, câ incolo spre Criciova, Tincova si Sidióra se vedu ardiendu in mare estindere padurile.

** (Personale.) Dlu Mihaiu Crainiceanu este numitu adjunctu de concepistu la curia regésca din Pesta. — Dlu Ionu Munteanu a deschis in Sabesiu in Transilvania cancelaria avocatiala.

‡ (Morti.) Arone Ottonaga, preotu in Seleusiu langa Panciova in Banatu, la 24 noemvre, in etate de 37 ani. — Ioanu Popu, preotu in Tarcia, comitatulu Bihariei, autorulu cartii „Man'a lui Damaschinu“, in etate de 70 ani.

Literatura si arte.

** (Unu nou poetu romanu) s'a ivitu de câte-va septemani in publicitatea nostra diuaristica. Dinsulu si-publica poesile in „Telegrafulu“ de la Bucuresci, sub semnandu-le numai cu initialele M. C. Pan'acuma abié amu cetitu 7-8 poesii, dar si din aceste se vede, câ autoriulu loru are unu frumosu talentu poeticu, — pentru aceea reproducemu si noi cu placere un'a in nr. nostru de acuma.

** (Dlu Mihaiu Cogalniceanu) a scosu de sub tipariu dílele trecute si alu doile tomu din „Cronicele romane.“ Anuntiámu acésta pentru tóte reuniunile nóstre de lectura, sê grabésca a-si procurá acestu opu de mare importantia. Nu este de ajunsu a prenumerá

numai câte-va diuarie, ce si ómeni singuratici potu face, ci detorinti'a societátiloru de lectura este mai cu séma d'a procurá opuri de acele, — ce singuratici n'aru poté.

** (Societatea academica romana) — prin delegatiunea sa — publica concursu pentru traduceri din autorii latini si greci: Cicerone Filipic'a II de la inceputu pana la cap XX; Titu Liviu cartea XXI; Salustiu Jugurta pana la cap. XXIII; Plutarchu, Tiberiu Grachu; Dionisiu Halicarnassu, cartea II pana la cap. XVIII; Polibiu, cartea I pana la cap. XIV; Dione Cassiu, cartea 50 pana la cap. 30. Terminulu e 15 iuliu 1873. Premiulu pentru cea mai buna traducere de 20 pagine va fi ingenere de 120 lei noi; celu ce va obtiené premiulu, se va insarciná apoi cu traducerea autorului intregu.

= (Map'a dlui E. Borveaux) care contine tie-rile ce apartienu corónei Ungariei, va esí in a dóu'a editiune. Unu esemplariu simplu 4 fl., coloratu 4 fl. 50 cr. — Se afla la auorulu in Kovászna, langa Brasiovu.

Din strainetate.

⊙ (O nunta cosmopolita.) Lumea se ocupa multu la Londra, in acestu momentu, de maritisiulu Domni-siórei Ana de Rotschild cu onorabilulu Eliot York, alu doile fiu alu Lordului Hardidik, si siambelanu alu A. S. R. ducele d'Edimburg, in suit'a caruia elu a facutu giurulu lumei, pe covert'a iahului A. S. R. — Acésta inrudire are importantia unui evenimentu in Englitera, din caus'a interesului ce se léga de chiar casatoritii in sa-si, a inaltei loru positiuni sociale, care odinióra — sunt abié 30 de ani — ar fi fostu o stavi-la neinvinsa in indeplinirea acestei casatorii. Fia-care din ambii soci voru remané in cultulu parintiloru lor, soci'a fiindu israelita.

‡ (O curiósá scena s'a petrecutu in Constantino-pole,) ni spune „La Gazette des Étrangers“ de la 14 noemvre: D. Velle, profesoru de magia, a datu o representatiune la Sultanulu, fatia cu tóte notabilitátile otomane. — Pe langa celelalte tururi esecutate, fuse unulu care ficsá cu deosebire atentiunea lui Abdul Azis, acela câ D. Velle luá doi porumbi, unulu albu si altulu negru, taie gáturile la amendoi si pe urma i presentá vífi, celu albu cu capulu negru si celu negru cu capulu albu. Acésta esperintia produse unu astu-felu de efectu a supra Sultanulu, câ a dóu'a dí D. Velle fuse invitatu sê vie a-si reinfo esperinti'a; dar asta-data inse, in locu de a face esperinti'a cu doi porumbi, fu invitatu a o face cu doi ómeni: unulu albu si altulu negru. D. Velle intimpiná asta data óre care dificultáti. Sultanulu cerú de a-i taiá elu singuru; prestidigitatorulu se opuse la acésta cerere, pentru a evitá mórtea sigura a doi menorociti ce-i erá desemnati. Promise inse a face singuru esperinti'a cu doi ómeni, chiar in acea séra. Elu fu, se asigura, fórte incurcatu de a prepará acestu turu, in asié scurtu timpu ce avé pentru a inventá si construí aparatele trebuin-tiósé cari sê-i permita a-lu esecuta cu tóta siguranti'a. Cu tóta aceste reusi, vení la palatu, si lucrurile se petrecura astu-felu cum elu le combinase: omulu negru aparú cu capulu albului si omulu albu cu capulu negrului. Pe urma i represintá cu adeverat'a loru for-

ma. Sultanulu, satisfacutu si multiumitu, lu-incercă de presente, si D. Velle, nu mai pucinu multiumitu, parasi Constantinopole peste câte-va dîle. Dar — si aci este partea tragica a anecdotei — dupa cătu-va timpu, Sultanulu, crediendu, că a intielesu midilócele de cari se serviă prestidigitatorulu spro a esecută acestu turu, voi a da elu singuru unu asemenea spectaclu in serailu sou. Ce esî d'aci? Vai! Este oribilu, este de plansu: Doi ómeni in acea séra avura capetele taiate, si Sultanulu, cu tóta puterea sa, nu isbuti de locu a-i aduce la viétia, chiar schimbandu-le capetile. D. Vello nu mai eră de facia.

✂ (*Ceva englezescu.*) Jurnalulu „Sheffield Telegraph” garantéza despre adoverulu urmatóriei istorie: Sunt acum póte doi séu trei ani, că o dama bestrana observă, indata ce intră pe la miediulu noptii in cabinetulu ei de culcare, unu domnu culcatu sub patu. — Ea nu indrasni sé strige, ci se tienù liniscita, si, luandu bibli'a, ceti cu o vóce tare istori'a fiului risipitoru; apoi igenunchiă si se rugă, precum si póte inchipui cine-va, cu cea mai mare ardóre pentru asigurarea a de ori-ce pericolu in timpulu noptii, dara si pentru criminalistu, ca prin grati'a lui Dumnedieu elu, sé plece. Dam'a apoi incepù a se desbracă. Barbatulu fara e fi observatu, se redicà si dîcendu incetu la urechia, că nu-i va facé nimicu, că voiesce a parasi cas'a si că-i multiamesce pentru rugatiune. Astu-felu vorbindu si disparù. Acésta se intemplă acum trei ani cam in sudulu Angliei. Acum de curendu inse dam'a petrecea in nordulu Angliei la nisce amici si nu eră putînu surprinsa, candu audî in timpulu prediceii espunendu-se in biserica de catra predicatorulu strainu tóta intemplarea spre dilectarea auditorulu si ca proba despre puterea rugaciunii. Indata dupa terminarea serviciulu divinu, dam'a intrebà pe predicatoru, de unde scie acea istoria, si spre marea ei mirare află, că elu insu-si este acelu barbatu, pe care l'a emotionatu atātu rugaciunea ei si l'a facutu ca predicatoru alu evangélfiei sé indeplinésca apoi lucruri bune.

Feliurite.

‡ (*Curagiulu unei pasere.*) Unu esemplu de sacrificiulu si curagiulu unui animalu s'a observatu cu ocaziunea unui incendiu la Linz. O rondunfa care si-avea cuibulu sub acoperisiulu unui ospelu care ardea, sosisi chiar pe timpulu candu foculu eră mai mare si se aruncà prin fumulu seu sub acoperementu spro a-si scapà puii, a trebuitu inse sé se întórca fara a poté ispravi ceva; astu-felu bietulu animalu a facutu trei incercări de scapare pana ce la ultim'a întórcere ari-pele-i erau arse si cadiiu pe strada, de unde a fostu ridicata mórta.

✂ (*Manusi de pele*) se spéla in modulu urmatóriu: Se ferbe sapunu albu ordinariu in apa, in care apa calda fiindu se spéla manusile bine, si dupa aceea se dau intr'o apa caldica si pré pucinu sinelita. Dup' acésta operatiune, se ieau manusile, se intindu bine, se

suffla intr'insele spre a nu fi ghemuite si se punu sé se usuce. Déca s'au uscatu, se fréca bine si se calca incetioru cu unu feru caldu, ér nu ferbinte.

✂ (*Pop si regele Engliterei.*) Regele zarindu intr'o strada a Londrei pe postulu Pop, care eră ghobosu, dîse curténului seu: „Asiu vré sé sciu la ce servesco si omuletiulu asta, care merge incetu?” Pop lu-audî, si strigà intornandu-se: „Ca sé te facu sé mergi dreptu.”

= (*Durere muta.*) Unu omu a caruia sgârcenie eră de toti cunoscuta, se laudă că ar fi la o perdere cumplita, far' a spune cătu. „Eu nu me miru de locu; respunse óre-cino, durerilo cele mari sunt mute.”

△ (*Unu librariu curiosu.*) Unu librariu in Goe-ting'a introduse in librari'a sa patru categoriie séu classe de carti, fia-care classe pusa intr'unu dulapu, ce portá urmatóriele patru inscriptiuni: 1) carti cari dau onóre si pane; 2) cari nu dau nici onóre nici pane; 3) cari dau onóre dara nu pane; 4) cari dau pane dara nu onóre. In 1) classe a pusu carti de advocati, de medici si preoti; in a 2) a pusu carti de filosofi si instructori; in a 3) carti de matematica si poesia; éra in a 4) carti de agricultura, industri'a si comerciu.

Catra publiculu cetitoriu.

Prenumeratiunile pe anulu curinte se voru incheiá cu nr. 52. Asié dara ne rogâmu a le renói cătu mai curendu, ca sé potemu evitá noregularitãtãle in espeditiune.

Totu-odata ne rogâmu a recomandá fói'a nóstra si altora, ca astu-felu inmultîndu-se prenumerantii nostri, sé potemu si noi implinî cu atātu mai bine asceptãrile publiculu.

De la anulu nou tóte foile unguresci si germane din Pesta si-au urcatu pretiulu loru de prenumeratiune; fói'a nóstra inse, cu tóte că pretiurile tipografice si de hãrthi'a s'au urcatu cu 25%, si in anulu viitoriu va constá — ca pan'acuma — pe jumetate de anu 5 fl., pe unu anu 10 fl.

Pentru Romani'a se primescu prenumeratiunile numai pe unu anu intregu cu 2 galbeni.

Dintre tablouri cu „Inaugurarea societãtii academice” nu mai potemu servi.

✂ Prenumeratiuni a conta nu se mai primescu de la nimene.

Pesta 8/20 decemvre.

Redactiunea „Familiei.”

✂ Suplementu: *Novele de Iosifu Vulcanu, tom. II. cól'a XIV.*

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1872. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

✂ Esemplare complete mai avem din inceputulu anului. ✂